

Sør-Aurdal kommune
Tingvoll
2930 Bagn

Hedalen Bygdeutvalg
v/Vegard Vestrom
Vestsidevegen 359
3528 Hedalen

18. august 2021

Høringsuttalelse-kommuneplanens samfunnsdel

Vi viser til forslag til kommuneplanens samfunnsdel, som er på høring med frist 25. august.

Planforslaget er bygd opp rundt FNs bærekraftsmål, og det er valgt ut fem av bærekraftsmålene som prioriterte mål for Sør-Aurdal. Dette utgjør hovedmålene i samfunnsdelen. Hovedmålene er i hovedsak en gjengivelse av formuleringene som brukes i de globale målene fra FN. Videre er det foreslått delmål og strategier knytta til hvert hovedmål.

Vi skulle ønske hovedmålene i større grad var «tatt ned» og satt inn vår lokale kontekst i Sør-Aurdal.

Gjeldende samfunnsdel vedtatt i 2008, har en samlet hovedmålsetting, som både sier noe om samarbeid, kultur- og idrett, næringsliv, arbeid, bolig, tjenestetilbud og det å videreutvikle lokalsamfunn/livskraftige bygder samt Bagn som kommunesenter.

Hedalen bygdeutvalg mener hovedmåla i forslag til ny plan er for generelle, og at vi mister en del av det som ligger i gjeldende samfunnsdel.

Videre følger noen mer konkrete innspill knytta til ulike deler av planforslaget.

Barnehager og skoler

På side 7 står det følgende: «*Barnehager og skoler må være så store at det faglige miljøet blir utviklet*». Dette er foreslått som en strategi knytta til mål om en grunnskole med god kvalitet og høyt læringsutbytte. Vi stiller spørsmål ved grunnlaget for å trekke fram størrelse som en faktor for å utvikle det faglige miljøet. Forskingen er ikke entydig på at skolestørrelse har vesentlig betydning for læringsutbytte. Vi foreslår å stryke dette punktet, og heller formulere strategier knytta til forhold vi vet har betydning og som skoleeier faktisk kan gjøre noe med. Både internasjonal og norsk forskning trekker fram læreren som den viktigste faktoren med størst innflytelse på elevenes læring. I tillegg sier

forskningen at kvalitet på læringsmiljø, skoleledere og de fysiske rammene er viktige faktorer som påvirker elevenes læringsutbytte.

En attraktiv bokommune og bolyst

På side 8 er det et mål om at Sør-Aurdal skal være en attraktiv kommune å bo i og besøke. Under strategier står det om utvikling av Bagn, hytter og infrastruktur. **Her er ikke bygdene en gang nevnt, under et mål som handler om å være en attraktiv bokommune.**

I forrige samfunnsdel var livskraftige bygder en del av hovedmålsettinga. Her må det gjøres endringer, slik at også bygdene løftes fram. Hedalen bygdeutvalg mener at det er nettopp bygdene og de gode bostedene der som vil gjøre Sør-Aurdal attraktivt framover. I tillegg bør satsingen Mitt Sør-Aurdal komme fram her. Dersom konkrete prosjekter ikke skal nevnes i planen, kan det for eksempel stå: «Kommunen skal jobbe aktivt med å legge til rette for bosetting i hele kommunen».

I landbruksplan for Sør-Aurdal vedtatt i kommunestyret i 2020, er det et mål å «Sikre bosetting i hele Sør-Aurdal». Dette målet bør også nevnes i samfunnsdelen, som er kommunens overordna styringsdokument. Kommunen bør jobbe for at bolig- og landbrukseiendommer i størst mulig grad har «lys i glasa» og ikke brukes til fritidsboliger.

På side 10 står det at «Kommunen skal ha fokus på fortetting av hytte- og boligområder, for å unngå urørte områder og omdisponering av verdifulle arealer». I gjeldende samfunnsdel står det at det skal ses «romslig» på fradeling til bolig- og næringsbebyggelse der dette ikke går utover dyrka mark, arrondering, landskap eller kulturlandskap. Det har i det siste vært mye fokus på boligmangel i distriktene, både rundt omkring i Norge og her i Valdres. Vi mener først og fremst det er viktig å sørge for at eksisterende bolig- og landbrukseiendommer er bebodd og blir ivaretatt.

Samtidig er det viktig med et mangfold i boligtilbudet. Noen vil ønske å kunne få fradelt ei tomt for seg selv, og bygge opp noe nytt der. I Sør-Aurdal har dette i flere tilfeller vært mulig å få til, ved at kommunen har vært positive til å gi dispensasjon. Hedalen bygdeutvalg mener gjeldende kommuneplans «romslige» holdning til fradeling bør tas med videre. Plan- og bygningsloven åpner for at kommunen kan bruke formålet LNF spredt boligbebyggelse, og i avgrensede områder åpne for tiltak på eksisterende eiendommer og/eller et begrensa antall nye tomter. Denne muligheten bør Sør-Aurdal se på ved kommende revidering av kommuneplanens arealdel.

Tettsteds- og bygdeutvikling

På side 12, i arealstrategien, er tettstedsutvikling et eget tema. Her mener vi også bygdene må få en plass. Noen av punktene her er vel så relevante i bygdene. I teksten står det forresten om «tettstedene» i flertall. Sør-Aurdal har kun ett tettsted, men mange bygder.

På side 4 står det følgende: «Tettstedet i Sør-Aurdal er Bagn, og har blant annet bygdene Begnadalen, Hedalen, Leirskogen og Reinli». Denne setningen må skrives om. Det er ikke tettstedet Bagn som har bygdene, men Sør-Aurdal

kommune som består blant annet av kommunesenteret Bagn, og bygdene Begnadalen, Leirskogen, Reinli og Hedalen.

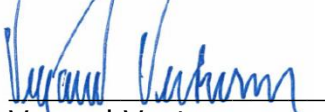
Språk

Vi vil utfordre kommunen på å lage plandokumentet enda tydeligere. Vi tror det hadde vært en fordel å gjøre språket noe enklere. Dette kan eksempelvis gjøres ved å korte ned på setninger, unngå gjentakelser og sørge for mest mulig aktiv form i språket. Gjerne unngå formuleringer som «Det skal fremmes...» og «Det skal tilstrebes...». Vi tror dette vil styrke planen, ved at den blir mer lettlest og engasjerende for både innbyggere, politikere og andre interessenter.

Til slutt vil vi igjen understreke vårt hovedpoeng. Vi tror det er aktive bygder, som vil gjøre Sør-Aurdal attraktivt i framtida, og vi forventer at kommunen støtter opp om utvikling også i bygdene.

Lykke til videre i planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Vegard Vestrom

Leder i Hedalen bygdeutvalg